

Centre of
expertise
on child
sexual abuse

Cronfa Werthuso'r Ganolfan CSA: Adlewyrchiad Crynodeb

Rhagfyr 2018

Rosaline Sullivan
ac
Evelyn Sharples

Am yr awduron

Mae Rosaline Sullivan yn uwch swyddog ymchwil a gwerthuso yn y Ganolfan arbenigedd ar gam-drin plant yn rhywiol.

Mae Evelyn Sharples yn swyddog ymchwil a gwerthuso yn y Ganolfan arbenigedd ar gam-drin plant yn rhywiol.

Am y Ganolfan arbenigedd ar gam-drin plant yn rhywiol

Mae'r Ganolfan arbenigedd ar gam-drin plant yn rhywiol (y Ganolfan CSA) eisiau i blant allu byw heb fygythiad a niwed cam-drin rhywiol. Ein nod ni yw lleihau effaith cam-drin plant yn rhywiol drwy wella sut rydym yn atal ac yn ymateb.

Rydym yn dîm amlddisgyblaethol sy'n cael ei gyllido gan y Swyddfa Gartref ac yn cael ei gynnal gan Barnardo's, gan weithio'n agos â phartneriaid allweddol o sefydliadau academiaidd, awdurdodau lleol, y maes iechyd, addysg, yr heddlu a'r sector gwirfoddol. Fodd bynnag, rydym yn annibynnol a byddwn yn herio unrhyw rwystrau, rhagdybiaethau, tabŵs a ffyrdd o weithio sy'n ein hatal ni rhag cynyddu ein dealltwriaeth a gwella ein dull o weithredu gyda cham-drin plant yn rhywiol.

I fynd i'r afael â cham-drin plant yn rhywiol, rhaid i ni ddeall yr achosion, y cwmpas, y raddfa a'r effaith. Rydym yn gwybod llawer am gam-drin plant yn rhywiol ac wedi gwneud cynnydd gyda delio ag ef, ond mae llawer o fylchau o hyd yn ein gwybodaeth a'n dealltwriaeth, sy'n cyfyngu ar ba mor effeithiol rydym yn mynd i'r afael â'r broblem hon.

Crynodeb

Mae llawer o'r gwasanaethau sy'n bodoli i atal, tarfu ar neu ymateb i gam-drin plant yn rhywiol (CSA) wedi cael eu datblygu'n gyflym iawn gan ymarferwyr fel ymateb i angen brys, gyda chyllidebau prin a thymor byr, ac maent wedi cael eu cyflwyno gan dimau neu sefydliadau bach, yn y sector gwirfoddol yn aml. Ni fu llawer o gyfle na chwmpas i gynnwys gwerthuso effeithiol a all gasglu tystiolaeth o effeithiolrwydd.

Yn ystod cyfnod o chwe mis rhwng mis Hydref 2017 a mis Mawrth 2018, cyllidodd y Ganolfan arbenigedd ar gam-drin plant yn rhywiol (y Ganolfan CSA) 17 o ddarparwyr gwasanaethau CSA yng Nghymru a Lloegr er mwyn gwella eu capasiti i asesu a dangos tystiolaeth o effeithiolrwydd eu gwasanaethau.

Nodir profiadau'r darparwyr gwasanaethau hyn o'r 'Gronfa Werthuso' yn yr adroddiad hwn a gallant brofi'n werthfawr wrth gynllunio unrhyw brosiectau cyllido tebyg yn y dyfodol. Nid yw'r adroddiad hwn yn cynnwys gwybodaeth am yr adnoddau gwerthuso sydd wedi'u datblygu drwy'r Gronfa; bydd hyn yn dod o dan gyfarwyddyd ar wahân sydd i'w gyhoeddi yn 2019.

Roedd modd i'r rhai a dderbyniodd arian o'r Gronfa gwblhau sawl gweithgaredd gwerthuso yn ystod y cyfnod o chwe mis o gyllid. Roeddent yn bositif am eu profiad o gael cyllid, ac am y gefnogaeth mae'r Ganolfan CSA yn ei darparu, a hefyd yr ymgynghorwyr annibynnol y cawsant eu paru â hwy o dan amod ar eu cyllid. Yn ogystal, daethant i werthfawrogi o'r newydd y gwerthuso ar eu gwasanaethau, gan sicrhau gwell dealltwriaeth o gymhlethdod y gefnogaeth roeddent yn ei darparu, ac ymwybyddiaeth gynyddol o'r angen am adnoddau sy'n mesur canlyniadau'n fanwl gywir ac sydd wedi'u cynllunio drwy gynnwys pobl ifanc.

Roedd sawl un a dderbyniodd grant yn teimlo bod amserlen fer y cyllid yn her, ond dywedodd y mwyafrif eu bod eisoes neu bron yn 'barod am werthusiad' erbyn diwedd y cyfnod cyllido. Her arall i rai oedd recriwtio pobl ifanc a staff i gymryd rhan yn y gwaith o ddatblygu neu brofi adnoddau gwerthuso, ond teimlwyd bod ymgysylltu â'r grwpiau hyn ac â rhanddeiliaid eraill yn un o'r agweddau mwyaf llwyddiannus ar y cyllid.

Er bod y Gronfa Werthuso'n brosiect uchelgeisiol a heriol i'r Ganolfan CSA, rydym yn teimlo ei bod wedi bod yn fenter lwyddiannus. Mae nifer y ceisiadau a dderbyniwyd i'r Gronfa, ar adeg pan oedd y Ganolfan CSA yn dal i sefydlu ei hun, yn dynodi galw am ddatblygu capasiti gwerthuso mewn gwasanaethau CSA. Rydym yn credu y byddai mentrau tebyg yn cynnig cyfle gwych i ddarparwyr gwasanaethau weithio tuag at roi sylw i fwch mewn gwybodaeth am beth sy'n effeithiol wrth ymateb i CSA.

Yn y cyfamser, drwy'r cyfarwyddyd a gyhoeddir gennym yn 2019, byddwn yn ceisio annog gwerthuso, neu well gwerthuso, ar amrywiaeth ehangach o wasanaethau na dderbyniodd grantiau drwy'r Gronfa Werthuso.

Er bod y Gronfa Werthuso'n brosiect uchelgeisiol a heriol, rydym yn teimlo ei bod wedi bod yn fenter lwyddiannus

The logo features a vertical rectangular background with a geometric, low-poly pattern. The colors transition from dark blue at the top to green at the bottom. The text is white and positioned on the left side of the rectangle.

**Centre of
expertise**
on child
sexual abuse